

QUI TRÌNH SẢN XUẤT CHUỐI NĂNG SUẤT CAO

Địa chỉ: An Khánh, Hoài Đức, Hà Tây
Điện thoại: 034 654965, 034 845320,
Mobil: 098 3463480
Fax: 034 650625
E-mail: vantungvasi@yahoo.com

Giới thiệu chung.

Chuối là một trong những cây ăn quả quan trọng ở Việt Nam và trên thế giới, cho giá trị dinh dưỡng cao với mục đích sử dụng rộng rãi. Ở nước ta cây chuối được trồng từ lâu đời và có ý nghĩa kinh tế rất lớn.

Cây chuối có khả năng thích nghi rộng, suốt từ Bắc vào Nam vùng nào cũng có thể trồng được chuối. Những năm gần đây sản phẩm chuối đã xuất khẩu đi một số nước và mang lại nhiều lợi ích cho người nông dân.

1. Chuẩn bị đất.

Yêu cầu đất phải tốt, tầng canh tác dày vì bộ rễ của chuối ăn rất khoẻ. Đất phải thoát nước, tưới tiêu tốt.

Đối với đất trồng chuối cũ, yêu cầu phải đào bỏ sạch gốc chuối cũ, dọn sạch cỏ dại, cày phơi ải một thời gian cho đất tơi xốp trở lại. Có thể xử lý đất khi cày bừa cùng với bón vôi: khoảng 10 kg vôi bột/sào.

Kích thước hố trồng: Trồng thành 2 hàng.

Mật độ: 2000-2500 cây/ha, hàng x hàng = 2,5-3,0 m

Cây x cây 2,5 x 2.0 m.

Kích thước hố: 60 x 60 x 60 cm.

2. Phân bón.

Dùng phân chuồng oai mục để bón lót, lượng bón lót cho 1 hố trồng từ 15-20 kg phân chuồng, 0,2 kg super lân, 0,1 kg kali, urê 0,1 kg, vôi bột 0,1 kg (nếu đất chua). Trộn đều phân với lớp đất mặt rồi lấp hố lại sao cho mặt hố sâu hơn mặt đất 10-15 cm.

Bón thúc:

+ Đạm urê: 300 g/hốc,

+ Lân 400 g/hốc,

+ Kali: 250-300 g/hốc,

+ Phân hữu cơ bón 10-15 kg sau khi thu hoạch buồng mẹ.

Thời gian và cách bón có thể chia làm các đợt như sau:

+ Lần 1: Bón sau khi trồng 30-40 ngày khi cây phục hồi và bén rễ. Lượng bón 1/4 đạm, 1/4 lân, 1/4 kali.

+ Lần 2: Trước khi cây phân hoá mầm hoa (sau trồng 8 tháng), bón 1/2 lượng đạm, 1/2 kali.

3. Thời vụ.

Thời vụ tốt nhất là vụ Xuân: tháng 2, 3; vụ Hè Thu vào tháng 7, 8.

4. Giống

Hiện nay có 2 phương pháp nhân giống chính:

- *Dạng chồi:* Chọn chồi mập khoẻ, không sâu bệnh, dạng đuôi chồn, cao 0,8-1 m, cắt sạch rễ. Nhược điểm của phương pháp này là cây chuối sinh trưởng không đều, dễ nhiễm bệnh.

- *Dạng nuôi cấy mô.* Nhân giống bằng phương pháp nuôi cấy mô có đặc điểm là cây sạch bệnh, có sức sinh trưởng mạnh, cây ít bị nhiễm bệnh do không bị các vết thương cơ giới khi đánh cây con mà đây là một trong những nguyên nhân lây nhiễm bệnh. Cánh đồng chuối cho thu hoạch tập trung, năng suất cao hơn từ 10-20 % so với trồng bằng chồi, quả đồng đều, ít các vết bệnh.

Các giống đang trồng phổ biến hiện nay là các giống chuối Tây, chuối Tiêu, Tiêu Hồng, chuối Ngự, một số giống nhập nội như Tiêu Đài Loan...

5. Cách trồng.

Chuối phải được trồng lúc trời râm mát, buổi sáng hoặc chiều tối là tốt nhất. Với cây giống nuôi cấy mô trước khi trồng phải dỡ bỏ bầu nilon một cách cẩn thận không được làm vỡ bầu. Trồng vào giữa hố, dùng đất nhỏ lấp kín gốc.

Sau khi trồng có thể dùng rác ủ để giữ ẩm cho cây mau bén rễ.

6. Chăm sóc và tưới.

Vườn chuối cần được thường xuyên chăm sóc để đảm bảo cho cây sinh trưởng tốt, sớm ra hoa và đạt năng suất cao.

Các công việc chăm sóc cho vườn chuối bao gồm các công việc sau:

- **Tưới nước:** Cây chuối cần rất nhiều nước ở tất cả các giai đoạn sinh trưởng, nhất là cây giống nuôi cấy mô nên cần phải có chế độ tưới nước đặc biệt. Trồng xong cần tưới ngay và luôn luôn cung cấp đủ ẩm cho cây ở giai đoạn này. Một giai đoạn nữa cần đủ nước là giai đoạn phân hoá mầm hoa (sau trồng 8-10 tháng) đến khi quả lớn đầy.

- **Tia mầm, định chồi và vệ sinh vườn:** Cây chuối invitro để khỏe nên cần phải tia bớt chồi chỉ để lại 1 chồi con để thay thế và khống chế mật độ vườn cây, điều tiết sự sinh trưởng của cây mẹ và cây con. Việc tia chồi phải làm thường xuyên bằng cách đào bỏ các chồi ở vị trí cao nhất. Đồng thời với tia chồi, định mầm cần tiến hành vệ sinh như cắt bỏ lá khô, lá bệnh, cắt bỏ hoa đực, bao buồng bằng túi PE đục lỗ hoặc giấy chịu ẩm, phòng trừ cỏ dại, khơi dẫn tiêu nước cho vườn.

- **Bón phân cho chuối:** (xem phần phân bón)

7. Phòng trừ sâu bệnh.

- **Bệnh đốm lá Sigatoka:** Do nấm *Mycaspharella musicola* và *M. fijiensis* gây hại. Chúng phát triển trong điều kiện ẩm ẩm, nhiệt độ 26-28°C, mù trời, độ ẩm cao. Chúng gây hại chính trên lá tạo ra những hình bầu dục có màu nâu với viền vàng rất rõ. Phòng trừ bằng cách vệ sinh đồng ruộng, cắt bỏ lá bệnh đem đốt, tháo nước, sử dụng các loại thuốc trừ nấm như Bordeaux 2%, Benomyl, manage...

- **Bệnh vàng lổ Panama (hộ rừ):** Gây ra bởi nấm *Fusarium oxysporum*. Các lá bị vàng từ mép lá vào gân chính. Khi cắt ngang thân già thấy các mạch dẫn truyền có màu nâu đỏ. Bệnh liên quan nhiều đến tình hình dinh dưỡng trong đất như tỷ lệ mùn thấp, cấu trúc đất xấu, hàm lượng Zn thấp, tỷ lệ Ca/Mg, K/Mg cao thuận lợi cho nấm phát triển. Phòng trừ bệnh rất khó khăn, chủ yếu là phòng, tiêu huỷ cây bệnh, xử lý chồi tốt nhất là dùng giống in vitro, cải thiện tính chất lý hoá đất, dùng giống chống bệnh.

- **Bệnh chùn ngọn (Bunchytop):** Có nhiều lá mọc chụm lại ở ngọn thân già, lá nhỏ, mép lá vàng và bị cong đi, phiến lá có các đường sọc xanh nhạt chạy song song với gân chính. Bệnh do virus gây ra và lây lan do môi giới truyền bệnh là rệp. Biện pháp chủ yếu là phòng bệnh, trừ rệp, sử dụng giống sạch bệnh.

- Ngoài ra còn các bệnh như thối nõn, thối nâu quả...

- **Sâu đục thân chuối (Cosmopolite sordidus):** Còn gọi là sâu vòi voi, phá hoại chủ yếu thân thật ở dưới đất. Phòng trừ bằng cách xử lý đất quanh gốc bằng Furadan, Basusin, vệ sinh cắt lá khô trên cây, đặt bẫy bả là những khúc chuối bỏ đôi úp xung quanh gốc.

- Sâu hại lá chuối bao gồm sâu cuốn lá, sâu dóm gây hại trên phiến lá. Phòng trừ bằng cách ngắt bỏ lá bị sâu hại sống tập trung, phun thuốc trừ.

- Ngoài ra còn các loại sâu hại hoa quả như bọ trĩ, sâu tơ, nhện, bọ vẽ... ăn hại các phần hoa, vỏ quả non để lại vết sẹo, ghê xấu mã..

- **Tuyến trùng:** Truyền trùng xâm nhập vào rễ làm vách tế bào, ngăn cản rễ hút dinh dưỡng. Phòng trừ chủ yếu xử lý đất bằng Furadan, Basudin.

8. Thu hoạch và bảo quản.

Sau ra hoa từ 2,5-3 tháng là có thể thu hoạch. Thường độ chín của quả được xác định qua màu sắc vỏ quả, độ đầy của quả, góc cạnh quả... Lúc thu hoạch tránh làm cho quả bị trầy xước. Sau thu hoạch chuối được phân loại, đóng gói ngay tại nơi sản xuất.

